

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

จริยาภรณ์ พิมิตร¹ ชนมณี ศิลาณิกิจ²

วันที่รับบทความ: 8 ตุลาคม 2567

วันแก้ไขบทความ: 10 พฤษภาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ: 15 พฤษภาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (2) ศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร และ (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ตัวอย่าง ได้แก่ ครูในสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 370 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (3) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา; องค์กรแห่งการเรียนรู้

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

¹นักศึกษาปริญญาโท, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย
ผู้รับผิดชอบบทความ อีเมล: jariyaporn.5344@gmail.com

²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Relationship Between Innovative Leadership of School Administrators and Learning Organization of Schools Under the Jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration

Jariyaporn Pimit¹ Chonmanee Silanookit²

Received: October 8, 2024

Revised: May 10, 2025

Accepted: May 15, 2025

Abstract

This research article aims to examines the level of innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration; investigates (2) the level of learning organization of schools under study; and studies (3) the relationship between innovative leadership of school administrators and learning organization of schools under investigation. The quantitative research approach was employed. The samples used in the research were 370 teachers in schools under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration in the academic year 2023. The research instrument was a 5-point rating scale questionnaire with the Item-Objective Congruence between 0.60-1.00 and reliability of the questionnaire in question stood at 0.96. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient. Findings are as follows: (1) The level of innovative leadership of school administrators under the jurisdiction of the Bangkok Metropolitan Administration overall and for all aspects were expressed at a high level. (2) The level of learning organization of schools under study overall and for all aspects were expressed at a hight level. (3) The innovative leadership of school administrators positively correlated at the high level with the learning organization of schools under study, which was significant at the .01 level.

Keywords: Innovative Leadership; School Administrator; Learning Organization

Type of Article: Research Article

¹Master's Candidate, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University
Huamark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Corresponding Author Email: jariyaporn.5344@gmail.com

²Faculty of Education, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จากการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ส่งผลให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกต้องเผชิญกับระบบเศรษฐกิจโลกที่มีการแข่งขันอย่างเสรี และไร้พรมแดน การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ ให้เป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ พัฒนาศักยภาพ ขีดความสามารถของตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะให้สามารถก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เข้ามา มีบทบาทในชีวิตประจำวันของมนุษย์มากยิ่งขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560, หน้า 1) จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และทิศทางในการพัฒนาองค์กรที่มุ่งเน้นความแปลกใหม่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว นวัตกรรมจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะผลักดันงานที่ปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีความชำนาญในการประยุกต์ ทั้งวิธีการคิด วิธีการทำงาน และเปิดรับข้อมูลเพื่อเหตุผลหาวิธีใหม่ ๆ เพื่อสร้างผลงานที่มีประสิทธิภาพและต้องยอมลดบทบาทของตนเองจากผู้นำแบบเดิม ๆ เพื่อประสานให้เกิดความร่วมมือก่อให้เกิดความยั่งยืนในองค์กร (ปรีวัฒน์ ยืนยิ่ง 2563) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรมีภาวะผู้นำหรือเป็นบุคคลที่สามารถจูงใจบุคลากรปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จซึ่งมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาและการบริหาร การจัดการเรียนการสอนในยุคของการเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (คณิศร ผู้มีทรัพย์, 2562, หน้า 1)

แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564-2569) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาระบบการศึกษาของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน จำเป็นต้องมีทิศทางที่เชื่อมโยงไปสู่การผลิตบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญของประเทศในระดับต่าง ๆ อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ของชาติ โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศสู่สังคมแห่งนวัตกรรม และการพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมที่เน้นการแข่งขันด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี (กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา, 2563, หน้า 6) และในระดับองค์กร การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันมีความสำคัญเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กรนั้น ปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการบริหารพัฒนาองค์กร คือ ผู้นำองค์กรจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งถือเป็นความสามารถในการรับรู้และใส่ใจรายละเอียดของเหตุการณ์ เปิดใจรับแนวคิดใหม่ และวิเคราะห์สถานการณ์ได้อย่างลึกซึ้งยอมรับความแตกต่าง มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งนำแนวคิดเก่ามาต่อยอด เพื่อเป็นแนวทางใหม่ในการแก้ปัญหา หรือสร้างสิ่งใหม่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562) ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า มีการนำนวัตกรรมมาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาทางการศึกษา โดยการนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมเป็นการแสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาบุคลากรในองค์กร โดยนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการแก้ปัญหา ปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติในการบริหารงานเพื่อนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยการขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดความคิดและสร้างแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ อริสุทธิ ผลอนันต์ (2566, หน้า 4) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจะเป็นแรงผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและวิถีใหม่ ส่งผลให้เกิดการสร้างและพัฒนาวัตกรรมใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จได้อย่างมีคุณภาพบนฐานของการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

องค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อพัฒนาศักยภาพให้เกิดเจตคติที่ดีต่อตนเองและองค์กรอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งเพิ่มศักยภาพของบุคลากรให้มีกระบวนการคิดเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนในองค์กร ให้เกิดจิตวิญญาณร่วมกันเป็นเครื่องมือไปสู่ความสำเร็จ ควบคู่กันไปกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาองค์กรให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงจากสังคมภายนอกนำไปสู่เป้าหมาย และความก้าวหน้าขององค์กรต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ มินตรา อินตะไชย (2560) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาในปัจจุบันนั้นจำเป็นต้องพัฒนาบุคลากร

ทางการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานศึกษาให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนด เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนในองค์กรให้สอดคล้องกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมายที่สถานศึกษาได้วางไว้ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาดตนเองตามความเปลี่ยนแปลงของโลกภายในปัจจุบันและเกิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริงภายใน

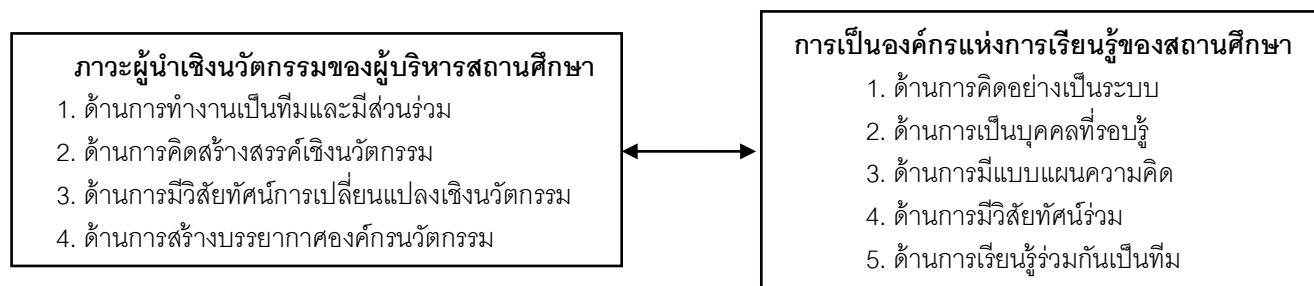
จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมกระบวนการบริหารสถานศึกษาได้ใช้พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ คณิศร ผู้มีทรัพย์ (2562), ไศรยา คงตุก (2563), เมธี ตั้งสิริพัฒนา (2564), ศิริพร พงษ์เนตร (2564), บริพัทธ์ สารผล (2565), กุลนาถ แย้มวงศ์ และชนมณี ศิลานุกิจ (2566), ดลยา ชันเวท (2566), ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566), อภิชาติ มุขิสาร (2566), อวิรุทธิ์ ผลอนันต์ (2566) สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มี 4 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (2) ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (3) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม และ (4) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม และสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ คณิศร ผู้มีทรัพย์ (2562), นครินทร์ จับจิตต์ (2562), รุ่งนภา จันทรีลี (2562), สุทธยา อร่ามรัตน์ (2562), จามร แจ่มเกิด (2563), ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล (2563), วันชนก อาจปฐ (2564), วีรยา สัจจะเขตต์ (2564), ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) สรุปได้ว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มี 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ (2) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (3) ด้านการมีแบบแผนความคิด (4) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม และ (5) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ทั้งนี้ จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถตั้งสมมุติฐานได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน และผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือสำหรับการวิจัย

2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of Item Objective Congruence--IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.60-1.00 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามเป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยการใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (Cronbach, 1951) พบว่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากครูในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 437 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 13,597 คน กำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen, Manion, and Morrison (2018, p. 206) จำนวน 370 คน เมื่อได้ขนาดตัวอย่างแล้วนำมาหาตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

4. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปตามลักษณะของข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา และวิทยฐานะ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) หาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำอธิบาย

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 วิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ตามหลักเกณฑ์พิจารณาการแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Likert, 1932; Lindner & Lindner, 2024, p. 152)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ดังนี้ (Pearson, 1909, pp. 23-25; Frost, 2019, pp. 97-103)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = +1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างสมบูรณ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกที่ค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงบวกปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -1 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบอย่างสมบูรณ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.8 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบที่ค่อนข้างสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = -0.6 หมายถึง ความสัมพันธ์เชิงลบปานกลาง

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean-- $\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่า +1 ถึง -1

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 1)

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

($n = 370$)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม (X_1)	4.48	0.34	มาก	1
2. ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม (X_2)	4.44	0.39	มาก	4
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม (X_3)	4.46	0.37	มาก	3
4. ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม (X_4)	4.47	0.37	มาก	2
รวม (X_{total})	4.46	0.32	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.32$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.48$, $SD = 0.34$) ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.37$) ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.37$) และด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.39$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 2)

ตาราง 2

ผลการวิเคราะห์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n = 370)

การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการการคิดอย่างเป็นระบบ (Y ₁)	4.47	0.34	มาก	1
2. ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ (Y ₂)	4.44	0.40	มาก	4
3. ด้านการมีแบบแผนความคิด (Y ₃)	4.42	0.37	มาก	5
4. ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม (Y ₄)	4.46	0.37	มาก	2
5. ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Y ₅)	4.45	0.39	มาก	3
รวม (Y _{total})	4.45	0.32	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.32$) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการการคิดอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.47$, $SD = 0.34$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.46$, $SD = 0.37$) ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ($\bar{X} = 4.45$, $SD = 0.39$) ด้านการเป็นบุคคลที่รอบรู้ ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.40$) และด้านการมีแบบแผนความคิด ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.37$)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร (ดูตาราง 3)

ตาราง 3

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา	การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา					
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y _{total}
X ₁	.548**	.565**	.572**	.619**	.578**	.673**
X ₂	.568**	.583**	.619**	.636**	.580**	.697**
X ₃	.604**	.650**	.651**	.657**	.639**	.748**
X ₄	.609**	.660**	.596**	.664**	.611**	.733**
X _{total}	.659**	.696**	.690**	.729**	.681**	.807**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา (X_{total}) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา (Y_{total}) สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .807$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมแสดงออกถึงความมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ นำนวัตกรรมมาใช้พัฒนาสถานศึกษา พัฒนาศักยภาพให้มีการทำงานเป็นและมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับ กุลนาถ แยมวงศ์ และชนมณี ศิลาบุกิจ (2566) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ว่า เป็นพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการคิดและเปลี่ยนแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ ในการปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหาร และมีความสามารถในการขับเคลื่อน ผลักดันให้บุคคลอื่นเกิดความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างแนวทางในการดำเนินงานใหม่ หรือนำแนวคิดเดิมมาต่อยอดจนเกิดเป็นนวัตกรรมให้กับสถานศึกษา สอดคล้องกับ บริพัฒน์ สารผล (2565) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมไว้ว่า เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่แสดงออกถึงความสามารถในการขับเคลื่อนให้บุคลากรเกิดการคิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่มาใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษานำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการบริหารและพัฒนาการศึกษาเพื่อให้บริการเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ไชยบาล (2563) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นองค์กรที่ส่งเสริมให้บุคลากร มีความรู้ความสามารถ พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา มีการคิดในภาพรวมที่เป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล เชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ มีความกระตือรือร้น สนใจ ใฝ่เรียนรู้ เข้าใจในระบบการทำงาน บริบทของสถานศึกษา มีเป้าหมายและทิศทางไปทางเดียวกับสถานศึกษา ทำงานร่วมกันเป็นทีม เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง นำไปสู่เป้าหมายและความก้าวหน้าของสถานศึกษา สอดคล้องกับ จัตรพงศ์ ชูแสงนิล (2563) ได้กล่าวถึงการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ไว้ว่า เป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรของสถานศึกษาที่มีการพัฒนาความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์การแสวงหาและการจัดเก็บความรู้ มีการปรับและเพิ่มความรู้เองอย่างต่อเนื่อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ มีความกระตือรือร้นเพื่อขยายศักยภาพของตนเองและของสถานศึกษาสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเป็นส่วนช่วยในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีวิธีการเรียนรู้ร่วมกันทั้งสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการนำความรู้ใหม่ไปพัฒนาต่อยอดและนำไปใช้ มีการคิดค้นและเปลี่ยนแปลง แบ่งปันความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะและศักยภาพของสถานศึกษาที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับ คณิศร ผู้มีทรัพย์ (2562) ที่พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ สุทธยา อารัมรัตน์ (2562) ที่พบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการขับเคลื่อนและพัฒนาบุคลากรใน

สถานศึกษา คิดค้นแนวทางการดำเนินงานใหม่ ๆ โดยนำนวัตกรรมมาปรับใช้ในการแก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย คิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ปรับเปลี่ยนมุมมองและทัศนคติในการบริหารงาน สนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้เป็นทีมและมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงาน พัฒนาระบบบริหารและสภาพแวดล้อมภายในที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารปรับใช้ลักษณะของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยการนำความรู้และทักษะต่าง ๆ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ส่งเสริมบุคลากรในสถานศึกษาเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความรู้ ความสามารถ ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของตนเอง เกิดการเรียนรู้และทำงานร่วมกันเป็นทีม ร่วมกันแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสามารถทำงานร่วมกันในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงจนนำไปสู่เป้าหมายและความสำเร็จของสถานศึกษา สอดคล้องกับ คณิศร ผู้มีทรัพย์ (2562) ที่พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายคลึงกัน และสอดคล้องกับ ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล (2566) ที่พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 - 1.1 ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม
 - 1.2 ด้านการคิดสร้างสรรค์เชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบ
 - 1.3 ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา
 - 1.4 ด้านการสร้างบรรยากาศองค์กรนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรภายในสถานศึกษาให้เห็นคุณค่าของนวัตกรรม
2. การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
 - 2.1 การคิดอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาบุคลากรให้สามารถมองภาพรวมแล้วแยกย่อยเพื่อวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานได้
 - 2.2 การเป็นบุคคลที่รอบรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
 - 2.3 การมีแบบแผนความคิด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดกิจกรรมที่ช่วยเสริมสร้างค่านิยมขององค์กร ที่เกี่ยวกับรูปแบบความคิด ความเชื่อของบุคคล
 - 2.4 การมีวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้บุคลากรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานร่วมกัน
 - 2.5 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรเล็งเห็นคุณค่าและความสำคัญของเพื่อนร่วมงาน

3. ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้น การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาควรจะได้การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมให้มากยิ่งขึ้น เพราะจะส่งผลให้การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรุงเทพมหานคร, สำนักการศึกษา. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2564-2569)*. ผู้แต่ง.
- กุลนาถ แยมวงศ์ และชนมณี ศิลานุกิจ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพตะวันออก. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเทพ*, 10(1), 137-150.
- คณิศร ผู้มีทรัพย์. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 14 จังหวัดภูเก็ต. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- จามร แจ่มเกิด. (2563). *การศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- ฉัตรพงศ์ ชูแสงนิล. (2563). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- ดลยา ชันเวท. (2566). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- นครินทร์ จัปจิตต์. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.*
- บริพัฒน์ สารผล. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.*
- ปวิวัฒน์ ยืนยง. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี. วารสารนวัตกรรม การศึกษาและการวิจัย*, 4(3), 330-344.
- ภูมิประสิทธิ์ ไชยบาล. (2566). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.*
- มินตรา อินตะไชย. (2560). *แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนอนุบาลพะเยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.*

- เมธี ตั้งสิริพัฒนา. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นพลเมืองดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- รุ่งนภา จันทรลี. (2562). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วันชนก อาจปรุ. (2564). แนวทางการพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในเขตภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- วีรยา สัจจะเขตต์. (2564). การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 7. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารและการพัฒนาการศึกษา), มหาวิทยาลัยสารคาม.
- ศิริพร พงษ์เนตร. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ไศรยา คงตุก. (2563). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุทธา อร่ามรัตน์. (2562). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุกัญญา แซ่มชัย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (พิมพ์ครั้งที่ 2). สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. ผู้แต่ง.
- อภิชาติ มุงฉิสร. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อวิรุทธิ์ ผลอนันต์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา.
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research Methods in Education* (8th ed.). Routledge.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16(3), 297-334.
- Frost, J. (2019). *Introduction to statistics: An intuitive guide for analyzing data and unlocking discoveries*. Statistics by Jim Publishing.
- Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 5-55.
- Lindner, J. R., & Lindner, N. J. (2024). Interpreting Likert-type scales, summated scales, unidimensional scales, and attitudinal scales: I neither agree nor disagree, Likert or not. *Advancements in Agricultural Development*, 5(2), 152-163.
- Pearson, K. (1909). Determination of the coefficient of correlation. *Science*, 30(757), 23-25.